

Fotoarchiv České geologické služby

P. Bokr¹, T. Sidorinová², O. Moravcová¹

¹Česká geologická služba, Klárov 3, 118 21 Praha 1, pavel.bokr@geology.cz, olga.moravcova@geology.cz

²Česká geologická služba, Geologická 6, 152 00 Praha 5, tamara.sidorinova@geology.cz

Fotografie tvoří jeden ze základních pilířů geologické dokumentace. Hodnota dokumentačních snímků v čase roste a mnohé historické snímky zachycují původní charakter krajiny, zaniklé lokality a zajímavé geologické jevy či již neexistující technická díla, jako jsou například staré doly. Česká geologická služba spravuje v současné době řádově desetitisíce fotografií.

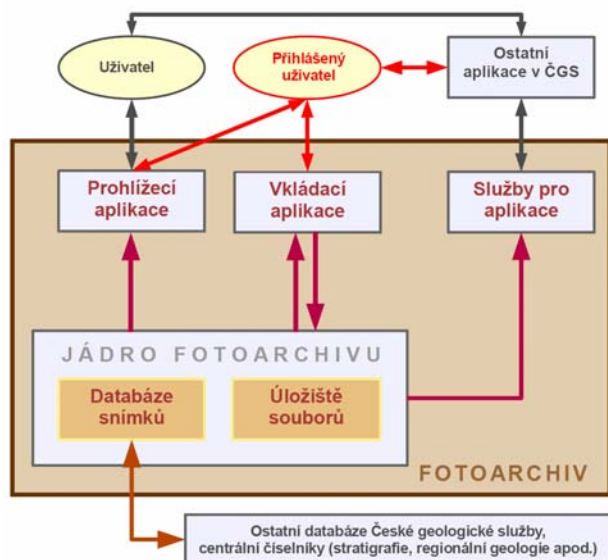
Fotoarchiv České geologické služby představuje jednotný a centralizovaný systém pro ukládání, evidenci a využívání dokumentačních snímků v rámci organizace. Jádrem fotoarchivu tvoří elektronická databáze, ve které jsou ukládány popisy jednotlivých snímků, a datové úložiště, ve kterém jsou uloženy soubory s jednotlivými snímky ve vysokém rozlišení. Jádrem fotoarchivu je součástí centrálního datového skladu České geologické služby a v jeho rámci je rovněž pravidelně zálohováno.

Původní fond fotoarchivu České geologické služby je uložen na pracovišti Barrandov. Jedná se především o cca 15 000 černobílých pozitivů a dále o cca 500 negativů na sklech. Tento fond je v dlouhodobém časovém horizontu dle finančních a kapacitních možností průběžně zpracováván a převáděn do elektronické verze fotoarchivu. Do databáze jsou prepisovány popisy k jednotlivým snímkům, které jsou pak skenovány ve vysokém rozlišení (600 dpi) a ukládány do datového úložiště.

Současné, převážně digitální snímky, jsou vkládány přímo do elektronické verze fotoarchivu pomocí vkládací aplikace, která byla uvedena do provozu v druhé polovině roku 2007, a tyto fotografie jsou tedy k dispozici výhradně v elektronické formě.

Prostřednictvím vkládací aplikace přidávají snímky do fotoarchivu nejen zaměstnanci České geologické služby, ale i externí spolupracovníci například z řad specialistů mimo ČGS, studentů či zájemců o přírodu a geologické vědy. I jejich snímky včetně podrobného popisu se tak ve fotoarchivu bezpečně zachovávají pro budoucí generace. Vkladačelé si navíc mohou své snímky v původním rozlišení kdykoliv stáhnout zpět pro své potřeby. Případní zájemci, kteří jsou ochotni vložit své snímky do fotoarchivu, mohou požádat správce o zřízení uživatelského účtu, pod kterým jim bude umožněn přístup do vkládací webové aplikace (k práci s aplikací postačí běžný počítač s připojením k internetu).

Vzhledem ke skutečnosti, že fotoarchiv obsahuje snímky jak ve vlastnictví České geologické služby, tak i snímky ve vlastnictví dalších osob či organizací, jsou u každého snímku kromě jeho autora uchovávány také údaje o autorských právech. Na základě takto evidovaných práv pak aplikace fotoarchivu rozdílně nakládá se snímky České geologické služby a se snímky jiných osob či institucí. Například při

Obr. 1: Základní schéma fotoarchivu České geologické služby

Základní údaje	
Pořízení snímku	rok: [1999], měsíc: [], den: [] (rok je povinný, měsíc a den nepovinný)
Forma snímku	digitální fotografie Barva snímku: barevná
Typ snímku	běžná fotografie Primární objekt: lokalita
Technická poznámka	
Zveřejnění snímku	Vhodný pro veřejnost (nevhodný je např. snímek, který veřejnost nepochopí)
Důvod pro utajení snímku	
Lokalizace snímku	
Lokalita	Zahoňanský stratotyp
Obec	Králov Dvůr
Okres	Beroun Číslo lokality AOPK: []
Stát	Česká republika
Geografický region	
Mapa 25	12-413 - Králov Dvůr [Vymazat hodnotu]
[NAJÍT NA MAPĚ] JTSK-Y	772750 (menší číslo) JTSK-X
	1054458 (větší číslo)
Popis snímku	
Název	Zahoňanský stratotyp v Králově Dvoře
Název zkrácený	Zahoňanský stratotyp (nejlépe maximálně 2 - 3 slova)
Popis	Sut' po abstrakční činnosti na lokalitě Zahoňanský stratotyp v Králově Dvoře za základní školou.
Anglický název	
Anglický popis	
Zachyceno na snímku ...	
Událost	[Nastavit položku] [Nastavit položku z celého seznamu]
Konkrétní objekt	[Nastavit položku] [Nastavit položku z celého seznamu]
Osoby na snímku	[Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Hominy na snímku	prachovec (silicevec) (sedimenty zpevněná) [Odebrat] [Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Geologické jevy na snímku	sut' [Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Litostratigrafické jednotky	zah' - liskové tůle [Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Stratigrafické jednotky	beroun [Odebrat] [Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Regionálně-geologické jednotky	pražská pánev [Odebrat] [Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Minerály na snímku	[Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Technické prvky na snímku	[Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]
Témata	historická geologie [Odebrat] paleontologie [Odebrat] stratigrafie [Odebrat] [Přidat položku] [Přidat položku z celého seznamu]

Obr. 2: Ukázka formuláře podrobného popisu snímků ve vládaci a editační aplikaci fotoarchivu

poskytování snímků v plném rozlišení jsou poskytovány pouze snímky ve vlastnictví České geologické služby, ostatní pak jen se souhlasem vlastníků.

Na fotoarchiv budou postupně napojeny ostatní datové zdroje České geologické služby tak, aby snímky užívané v ostatních aplikacích byly centrálně uloženy ve fotoarchivu. Doposud se toto propojení podařilo plně realizovat s databází významných geologických lokalit.

Na počátku května 2009 bylo v databázi evidováno přes 17 000 popisů snímků (z toho více než 12 000 popisů historických snímků). V datovém úložišti pak bylo přes 11 000 snímků (z toho více než 6 500 skenů historických snímků). Z hlediska vlastnictví snímků bylo ve stejném období v datovém úložišti k dispozici přes 7 600 snímků České geologické služby a přes 3 800 snímků soukromých osob.

Ke stejnému datu bylo více než 11 000 snímků ve formě náhledů s podrobnými popisy zpřístupněno na internetu prostřednictvím prohlížecké aplikace fotoarchivu, která umožňuje jak prohlížení snímků, tak i jejich podrobné vyhledávání na základě kom-

binace parametrů. Tato aplikace je k dispozici na adrese: www.geology.cz/fotoarchiv

Nejstarší dosud zpřístupněné snímky zachycují kongres Karpatské geologické asociace v roce 1931. Obdobně staré jsou ale i nezpracované negativy na sklech z první poloviny 20. století. Mezi dalšími zpřístupněnými historickými snímky stojí za zmínku například dokumentace z výstavby přehrad včetně záběrů původní krajiny před zátopou, stará důlní díla či významné osobnosti české geologie.

Dle dosavadních měření návštěvnosti (Google Analytics) je prohlížecká aplikace fotoarchivu jednou z nejnavštěvovanějších aplikací a webových stránek České geologické služby. Za poslední rok navštívilo tuto aplikaci více než 150 000 unikátních návštěvníků.

Obr. 3: Hudlická skála, snímek č. 16 431
Foto: Jaroslav Kothera (1960)

Obr. 4: Hudlická skála, snímek č. 17 363
Foto: Jan Vyhnánek (2005)

Kontakt na správce: fotoarchiv@geology.cz